

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2100/2025
27.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Петар Јовчић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Дирекција за развој и изградњу Града Враћа“ у ликвидацији, чији је ликвидациони управник Новица Станисављевић, а кога заступа Градско правобранилаштво Града Враћа, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 519/2025 од 28.03.2025. године, у седници одржаној 27.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 519/2025 од 28.03.2025. године, у ставовима другом и трећем изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 519/2025 од 28.03.2025. године, у ставовима првом и четвртном изреке, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 519/2025 од 28.03.2025. године, у ставовима првом и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Враћу П1 352/24 од 20.11.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име разлике зараде од мање исплаћене па до припадајуће, за период од 01.07.2013. године до 31.07.2016. године исплати одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за 2013, 2014. и 2015. годину исплати одређене појединачне годишње износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног

годишњег износа до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 317.550,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 519/2025 од 28.03.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставу другом изреке, тако што је тужбени захтев за исплату регреса за коришћење годишњег одмора одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 261.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија изјављена против ставова другог и трећег изреке побијане пресуде је дозвољена применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023, у даљем тексту: ЗПП), због чега у овом делу није било места оцени дозвољености изузетне ревизије применом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у наведеном делу, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време на пословима „руководилац службе за ...“ по анексу уговора о раду од 31.03.2015. године, према ком се зарада утврђује на начин да се цена рада за најједноставнији рад утврђена законом множи коефицијентом 4,30. Решењем Агенције за привредне регистре од 14.02.2017. године, усвојена је регистрациона примена покретања поступка ликвидације над туженим. Вештак економско-финансијске струке Момчило Аритонових је извршио обрачун мање исплаћене зараде у односу на минималну зараду (цена рада према одлуци социјално економског савета РС по часу за стандардни учинак и пуно радно време, као минимална цена рада) и обрачун регреса за годишњи одмор, према члану 66. ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 27 од 18.03.2015. године), а вештак Синиша Божиловић је у налазу навео да је тужени тужиоцу у целости обрачунао и исплатио зараду у складу са уговором и одредбама закона и општих аката који су биле релевантне за утужени период, да се основна зарада

утврђује на основу коефицијента посла, цене рада за најједноставнији рад, коефицијент 1 и месечног фонда радних часова за сваки месец за који се врши исплата, а у односу на накнаду регреса за годишњи одмор обрачун је извршен према одлуци од 02.06.2017. године, односно према члану 41. ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности Града Враћа („Службени гласник Града Враћа“, бр. 9 од 16.06.2015. године). Како се вештаци нису усагласили у погледу обрачуна одређено је треће вештачење од стране „Градског завода за вештачење“ Београд. Према њиховом налазу од 26.05.2022. године извршен је обрачун на основу података из обрачуна зараде провером обрачунатих и исплаћених зарада тужиоцу у спорном периоду по свакој категорији и то за присутност на раду, минули рад, топли оброк, стимулацију, накнаде применом параметара о броју сати и цени рада, те је утврђено да је тужени у спорном периоду исплатио тужиоцу нето зараду у износу од 2.281.639,57 динара, у складу са одредбама Колективног уговора и члана 111. и 112. Закона о раду, који износ је већи у односу на онај да је обрачун вршен по минималној цени рада по часу. У односу на регрес приказан је обрачун за спорни период према одредбама закона и колективног уговора у две варијанте и то: по првој варијанти обрачун за 2015. годину је извршен у складу са одредбама Колективног уговора и уговора о раду, па тужени није исплатио тужиоцу регрес за 2015. годину у износу од 36.139,53 динара, а према другој варијанти датој у складу са ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности на територији РС и ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности Града Враћа потраживање за 2013, 2014. и 2015. годину укупно износи 107.239,86 динара. У изјашњењу вештака завода од 07.10.2024. године објашњено је да у програмима пословања није била предвиђена исплата регреса за коришћење годишњег одмора за спорни период. Цена рада код туженог обрачунава се по маси средстава која се туженом одређује одлуком о буџету Града Враћа за одређену годину, а што се утврђује Програмом пословања послодавца, па тужени као индиректни корисник буџета може да користи само одобрена средства.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право и оценио да тужбени захтев за исплату регреса за коришћење годишњег одмора није основан, у овом делу преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Одредбом члана 1. Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 108/13) прописано је да се овим законом уређује умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије, уз одређене изузетке прописане овим чланом закона. Према члану 2. закона, јавни сектор Републике Србије чине између осталог и јавна предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно локална самоуправа, као и субјекти чији је оснивач јавно предузеће. Зарада запосленог у јавном сектору обухвата: зараду, односно плату и накнаду зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад, док друго примање запосленог у јавном сектору представља сваки приход који остварује запослени у јавном сектору од исплатиоца прихода као уговорену накнаду за рад финансирану из средстава тог

исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а који се не сматра зарадом у складу са овим законом. Чланом 3. закона прописано је да умањени нето приход запосленог у јавном сектору представља нето приход помножен коефицијентом за умањивање који је ближе одређен овим чланом. Члан 4. став 1. наведеног закона прописује да је исплатилац прихода дужан да обрачуна, обустави и на прописани уплатни рачун буџета Републике Србије пренесе збир разлика за уплату обрачунатих за свако лице запослено у јавном сектору истог дана када овим лицима исплаћује умањени нето приход, док је ставом 2. прописано да по истеку календарског тромесечја, а најкасније до 15. у првом месецу наредног календарског тромесечја, Пореска управа контролише да ли је за претходно календарско тромесечје нето приход запослених у јавном сектору умањен у складу са овим законом.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године) прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плате и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђена у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи, на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Чланом 104. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Одредба члана 105. Закона о раду прописује да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду (став 1.). Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматра се зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде (став 2.). Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматрају се сва примања из радног односа, осим примања из члана 14, члана 42. став 3. тач. 4) и 5), члана 118. тач. 1-4), члана 119, члана 120. тачка 1) и члана 158. овог закона (став 3).

Тужени је корисник буџетских средстава и на њега се, осим поменутог закона, примењују Закон о буџету и Закон о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом се сматрају примања из радног односа као што је, између осталог, и накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, па појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете пре ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду), услед чега тужбени захтев није основан, како је то правилно оценио другостепени суд.

Наводима ревизије се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда, за коју су дати доволни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд. Одлука ревизијског суда на коју се тужилац позива у ревизији донета је у поступку у ком је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено, што није ситуација у конкретном случају.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је донета према коначном успеху странака у спору правилном применом чл.153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије изјављене против побијане пресуде у преосталом делу, на основу члана 404. став 2. ЗПП, Врховни суд је оценио да нема

места одлучивању о ревизији као изузетно дозвољеној на основу одредбе става 1. тог члана.

Правноснажном пресудом, применом материјалног права из одредби Закона о раду, Закона о буџету, Закона о буџетском систему, Закона о утврђивању максималне зарде у јавном сектору, Закона о јавним предузећима и Уредбе о начину и контроли обрачуна исплате зараде у јавним предузећима одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати разлику између исплаћене до припадајуће зараде, за период од 01.07.2013. године до 31.07.2016. године, јер је оценом доказа утврђено да је тужиоцу у спорном периоду зарада обрачуната и исплаћена у складу са одредбама Колективног уговора и члана 111. и 112. Закона о раду у износу већем од минималне зараде. Правноснажно решење о трошковима другостепеног поступка, садржано у ставу четвртом изреке побијане пресуде, донето је применом члана 154. и 165. ЗПП, након оцене другостепеног суда да тужиоцу не припада право на накнаду трошкова за састав одговора на жалбу јер то није била потребна радња за одлучивање у жалбеном поступку.

Одлуке нижестепених судова засноване су на примени одговарајућих одредби материјалног права и у складу са правним схватањем израженим у одлукама овог суда према ком уговорена цена рада може бити нижа од минималне цене рада коју одређује Социјално-економски савет, али износ који послодавац исплати запосленом на име зараде не сме бити нижи од минималне зараде.

Ревизијом се, с позивом на погрешну примену материјалног права, оспорава и одлука о трошковима жалбеног поступка. По оцени Врховног суда, одлука о трошковима парничног поступка као споредног потраживања, не представља правно питање од општег интереса, нити правно питање које би се разматрало у интересу равноправности грађана. То није питање које изискује ново тумачење права или усклађивање судске праксе.

Имајући у виду наведено, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП је прописано да ревизија није дозвољена ако је изјављена против пресуде против које по закону не може да се поднесе. (члан 403. ст.1.и 3.)

Одредбом члана 441. ЗПП прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о заснивању, постојању и престанку радног односа.

У споровима ради новчаног потраживања из радног односа ревизија је дозвољена под истим условима као и у имовинскоправним споровима који се односе на новчано потраживање.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари је поднета 10.08.2016. године. Вредност предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде је 1.180.636,91 динара.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то ревизија није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Одредбом члана 28. став 1. ЗПП је прописано да се, ако је, између осталог, за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима само вредност главног захтева, док се према члану 2. истог члана не узимају у обзир, између осталог, трошкови поступка ако не чине главни захтев.

У конкретном случају ревизија је изјављена и против решења којим је одлучено о трошковима жалбеног поступка, што у овој правној ствари не представља главни захтев већ споредно потраживање, због чега ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић